

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Александър Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 3099

ДО

ДИРЕКЦИЯ ОДОП.....

ТД на НАП.....

ОТНОСНО: прилагане на *Наредба № Н-5 от 29 септември 2023 г. за условията и реда за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България*

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Във връзка с постъпили въпроси относно прилагането на *Наредба № Н-5 от 29 септември 2023 г. за условията и реда за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България* (Наредба № Н-5/2023 г.), на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от *Закона за Националната агенция за приходите* изразявам следното становище:

I. Въпроси, свързани с приложението на Наредба № Н-5/29 септември 2023 г.

След като е вече в сила Наредба № Н-5 от 29 септември 2023 г. за условията и реда за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България (Обн., ДВ, бр. 83/2023 г.), то

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

това означава ли, че изцяло отменя Наредба № Н-2 от 30 януари 2014 г. за условията и реда за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България и изискванията към фискалните контролни пунктове (Отм., ДВ, бр.83/2023г.) и взаимодействията между Агенция Митници?

Отговор:

Наредба № Н-2 от 2014 г. за условията и реда за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България и изискванията към фискалните контролни пунктове (обн., ДВ, бр. 10 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 13 от 2016 г. и бр. 29 от 2021 г.) е отменена на основание § 3 от Заключителните разпоредби на Наредба № Н-5 от 29 септември 2023 г. за условията и реда за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България (ДВ, бр. 83 от 2023 г.), считано от 03.10.2023 г. - денят на обнародване и влизане в сила на Наредба № Н-5/2023 г. (§ 4 от Заключителните разпоредби).

Взаимодействието с Агенция „Митници“ е регламентирано в разпоредбата на чл. 49 от Наредба № Н-5/2023 г., според която координацията и взаимодействието между Националната агенция за приходите и държавните и общинските органи във връзка с фискалния контрол върху движението на стоки с висок фискален риск (СВФР) на територията на Република България се осъществява по ред и начин, определени със съвместни инструкции по чл. 26 от *Закона за Националната агенция за приходите* или по друг законен начин.

II. Въпроси, свързани с това кои стоки подлежат на фискален контрол

Следва ли да декларирам дадена стока като СВФР? Същата попада ли в списъка на стоки с висок фискален риск?

Отговор:

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредба № Н-5/2023 г. на фискален контрол подлежи движението на всички СВФР, независимо от мястото на получаване/разтоварване на стоката - територията на страната, територията на друга държава - членка на Европейския съюз, или територията на трета страна. Съгласно ал. 2 на същия член, разпоредбата на ал. 1 не се прилага за стоките под митнически режим.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Списъкът на СВФР се утвърждава със заповед на министъра на финансите, издадена на основание чл. 127а, ал. 7 от *Данъчно-осигурителния процесуален кодекс* (ДОПК) по мотивирано предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Заповедта и списъкът се публикуват на интернет страниците на Министерството на финансите и на Националната агенция за приходите в деня на издаването им

III. Въпроси, свързани с прилагане на разпоредбата на чл. 10 от Наредба № Н-5/2023 г. относно предварително деклариране на превози на стоки с висок фискален риск, започващи и завършващи на територията на страната

Задължително ли е декларирането на стойността на стоките с висок фискален риск?

По какъв начин ще се извършва предварителното деклариране на СВФР, тъй като точното количество, закупено от земеделски производител може да се определи при самото товарене на стоката и се фактурират в края на договорен период?

Земеделските производители, повечето от които са ФЛ, длъжни ли са да декларират своите продажби по реда на Наредба Н-5?

Как следва да бъде предварително декларирана СВФР в случай, че не е известно точното количество и стойността на стоката?

Как следва да бъдат подадени данни за превоз на СВФР при товарене след работно време и в неработни за администрацията дни?

Възможно ли е превозът да бъде деклариран в началото на следващия работен ден, преди получаването на стоката от клиентите, като се вземе предвид и времето за фактическия превоз на стоките между 4-6 часа?

Как трябва да се декларира количеството и стойността – общо за цялата доставка или отделно за всеки обект? Кои дата и час на разтоварване трябва да се декларира - на общото количество или на всеки магазин отделно?

Как се процедира при продажба на стока от доставчик/продавач към получател/купувач, който сам организира транспорта и получава (взема) стоката директно от склада на доставчика/продавача, при условие „от склад“? В този случай какво трябва да посочи доставчика/продавача като място на разтоварване,

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

тъй като за доставчика/продавача получаването на стоката съвпада с натоварването ѝ и доставчика няма информация за последващите движения на стоката, както и няма информация за превозвача и номера на превозното средство?

Има случаи, в които клиентът е наемател в същата база, в която доставчика ползва складово помещение и съхранява стоката (напр. хладилна камера). При продажба на стоката доставчикът издава фактура и стоката се премества от ползваната от него хладилна камера към хладилната камера, ползвана от клиента, а когато и доставчикът и клиентът ползват общи камери е възможно и въобще стоката да не бъде преместена. Няма превоз с транспортно средство. В този случай, необходимо ли е деклариране и издаване на УНП с посочване на едно и също място на изпращане и получаване без транспортно средство?

При транспортиране на готова продукция в необработен вид, представляваща стока с висок фискален риск от земеделска площ на земеделски производител-доставчик/продавач по смисъла на Наредба № Н-5/2023 г. до складово помещение/обект на друго лице (кооператив, дружество или др.) – получател/купувач, когато превозът се извършва със земеделска техника – трактори и ремаркета следва ли земеделският производител да подава данни за превоз на стоки с висок фискален риск?

Отговор:

Съгласно Наредба № Н-5/2023 г. условията, редът и обхватът на деклариране на данните за превоз на СВФР са регламентирани в Глава втора..

Съгласно разпоредбите на чл. 10, ал. 1 от Наредба № Н-5/2023 г., при всеки отделен превоз на СВФР, който започва и завършва на територията на страната, доставчикът или продавачът на стоката предварително декларира данни за превоза на стоката преди започване на натоварването на транспортното средство. Когато превозът е предназначен за повече от един получател/купувач, данните за всеки един от тях се декларират отделно. Декларирането на превоза се извършва чрез подаване по електронен път на данни съгласно приложение № 4 по реда на чл. 48.

Съгласно ал. 2 на чл. 10 при превозите по ал. 1 задължените лица предоставят собствени данни - идентификационен номер, имена/наименование на

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

доставчика/изпращача/прехвърлител в тристранна операция или първи доставчик във верига последователни доставки на стоки - идентификационен номер, имена/наименование - и данни за:

1. превозвача, а когато е известно лице, организиращо превоза - и лицето, организиращо превоза - идентификационен номер, имена/наименование;
2. транспортното средство - регистрационен номер на основно и допълнително/и транспортно/и средство/а;
3. получателя (получателите)/купувача (купувачите) - идентификационен номер, имена/наименование;
4. превозваната стока - вид; количество, договорена стойност, дата, очакван час, място на натоварване/получаване/разтоварване и предназначение на стоката;
5. лицето за контакт - имена, телефонен номер;
6. адрес за кореспонденция на задълженото лице за производствата по фискален контрол;
7. декларатора.

Съгласно чл. 48 от Наредба № Н-5/2023 г. декларирането на превоза се извършва чрез подаване по електронен път на данни чрез електронна услуга с КЕП, предоставена от Националната агенция за приходите. Като резултат от декларирането, електронната услуга предоставя уникален номер на превоза (УНП) на стока.

Договорена стойност

По отношение на задължението за деклариране на стойност на стоката с висок фискален риск следва да се посочи, че нормативната уредба изисква задължително посочване на **договорената стойност** на стоката при предварителното деклариране на превоза (чл. 10, ал. 2, т. 4). Договорената стойност на стоката е изискуем реквизит с оглед изпълнение задължението за предварително деклариране на превоза на стоката, респективно потвърждаване на получаването на стоката, поради което нейното посочване е ангажимент на задължените лица (доставчикът/продавачът на стоката при предварително деклариране на данните за превоза съгласно чл. 10, ал. 1 и получателят/купувачът при потвърждаване получаването на стоките съгласно чл. 10, ал. 4 от наредбата), респективно стойността на стоката съобразно обичайните търговски практики е договорена/известна между страните.

Задължени лица

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

От гледна точка на **задължените лица** следва да се посочи, че Наредба № Н-5/2023 г. като нормативен акт, регулиращ задължението за предварителното деклариране на превозите на стоки с висок фискален риск не разграничава задължените лица спрямо това дали са физически или юридически лица. Водещият критерий относно определянето на задълженото лице за предварително деклариране на превозите на стоки с висок фискален риск (независимо дали е ФЛ, земеделски стопанин или производител) е дали лицето има качество на **доставчик или продавач** на превозваната стока с висок фискален риск.

Количество на стоката

Относно предварителното деклариране на превози на стоки с висок фискален риск, започващи и завършващи на територията на страната, при които точното **количество** на стоката с висок фискален риск може да се определи непосредствено преди самото товарене на стоката, следва да се посочи следното:

С цел улеснение на лицата, уредбата дава комплекс от възможности в процедурата по предварително деклариране на превоза на стоката, в това число правилата за валидност на УНП и възможността за неговата корекция.

Изискването на наредбата е при всеки отделен превоз на СВФР, който започва и завършва на територията на страната, доставчикът или продавачът на стоката предварително да декларира данни за превоза на стоката, най-късно преди започване на натоварването на транспортното средство (чл. 10, ал. 1 от наредбата).

Наредбата предоставя възможност за предварително деклариране на превоза 14 /четирнадесет/ дни преди извършването му. Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от Наредба № Н-5/2023 г., декларирането на превозите по чл. 10 се счита за извършено, ако подадените данни съдържат информацията по чл. 10, ал. 2, (включително за **количеството** на стоката - чл.10, ал. 2, т. 4) и е издаден УНП, предоставен по електронен път. Когато превоз по чл. 10, ал. 1 е предназначен за повече от един получател/купувач, за всеки се издава отделен УНП. Ако в рамките на срока на валидност на УНП се наложи корекция на данните за превоза (напр. **количество** на стоката), корекцията може да се извърши непосредствено преди самото натоварване на транспортното средство. По силата на чл. 15, ал. 1 от Наредба № Н-5/2023 г. лицето което предварително е декларирано данни за превоза може по електронен път да

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

коригира подадените данни за превоза по реда на чл. 48 в срока по чл. 10, ал. 1 и съгласно Приложение № 4.

Време за деклариране

Относно времето за предварително деклариране на превоз на стока с висок фискален риск, включително осъществяван след работно време и в неработни за администрацията дни, при съобразяване с времето за получаване на стоката от клиентите и времето за фактическия превоз на стоките (напр. между 4-6 часа и т.н.) следва да се посочи, че е приложима разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от Наредба № Н-5/2023 г. Според посочената разпоредба, декларирането на превозите по чл. 10 се счита за извършено, ако подадените данни съдържат информацията по чл. 10, ал. 2, и е издаден УНП, предоставен по електронен път. Уникалният номер за превоза е валиден 14 /четиринадесет/ дни от предоставянето му. С оглед планирането и своевременното извършване на превоза, задължените лица следва да имат предвид и възможностите за корекция на предварително декларираните данни за превоза, което може да се извърши по реда на чл. 15 от наредбата.

Превоз предназначен за повече от един получател/купувач

Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 2, изречение първо от наредбата декларирането на превоз по чл. 10 се счита за извършено, ако подадените данни съдържат информацията по чл. 10, ал. 2, и е издаден УНП, предоставен по електронен път. Съгласно изречение второ, когато превоз по чл. 10, ал. 1 е предназначен за повече от един получател/купувач, за всеки се издава отделен УНП.

В тази връзка по запитванията относно начина за предварително деклариране на започващ и завършващ на територията на страната превоз на стоки с висок фискален риск, предназначен за **различни** получатели/купувачи следва да се отбележи, че за всеки следва да бъде издаден отделен УНП (включващ информацията по чл. 10, ал. 2 за превозваната стока, предназначена за съответния получател/купувач). Потвърждаване за получаването на стоките се извършва от съответния получател/купувач по реда на чл. 10, ал. 4, изречение първо от наредбата.

Организиран от купувача превоз

В случаите на започващ и завършващ на територията на страната превоз на СВФР, чиито продажби са договорени и извършени при условие „от склад“ на продавача (собствеността на стоката преминава към купувача още на територията на

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

склада на продавача), без продавачът да е извършил превоза и превозът (ако има такъв) е организиран от купувача след като стоката вече официално е негова собственост и продавачът няма отговорност към стоката, следва да се има предвид следното:

Режимът за предварително деклариране на започващ и завършващ на територията на страната превоз на СВФР няма за цел да дава правила за извършване на продажбата на стоките, нито да се намесва в облигационните отношения на страните. Изискването е по силата на чл. 10, ал. 1, изречение първо от Наредбата, който регламентира, че при всеки отделен превоз на СВФР, който започва и завършва на територията на страната, доставчикът или продавачът на стоката предварително декларира данни за превоза на стоката преди започване на натоварването на транспортното средство. Същевременно, съгласно изискването на чл. 10, ал. 4 получателят/купувачът е длъжен да потвърди получаването на стоките.

С оглед добрите търговски практики и от взаимен интерес за избягване на неблагоприятните последици от неспазване на нормативната уредба, и тъй като и на доставчика/продавача, и на получателя/купувача основните параметри на превоза са известни, за да изпълнят задълженията си по Наредбата, задължените лица следва да се снабдят с необходимата информация и изискуемите от разпоредбата на чл. 10, ал. 2, т. 1-7 данни, с цел да бъдат надлежно изпълнени задълженията на доставчика/продавача за предварително деклариране на превоза (чл. 10, ал. 1) и на получателя/купувача за потвърждаване получаването на стоките (чл. 10, ал. 4).

Движение на стоки с висок фискален риск, при които превозът е без транспортно средство

- Складова база

Случаите, при които се продава стока с висок фискален риск и движението на стоката се осъществява на територията на складова база без транспортно средство (напр. чрез мотокар или по друг начин) от търговско/складово помещение на доставчик/продавач до търговско/складово помещение на получател/купувач, включително и когато ползват общо търговско/складово помещение, не подлежат на предварително деклариране по реда на чл. 10 от Наредбата.

- Земеделски площи

Случаите при транспортиране на готова продукция в необработен вид, представляваща стока с висок фискален риск от земеделска площ на земеделски

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

производител-доставчик/продавач по смисъла на Наредбата до складово помещение/обект на друго лице (кооператив, дружество или др.) – получател/купувач, когато превозът се извършва със земеделска техника – трактори и ремаркета следва да се има предвид дефиницията за „транспортно средство“ по смисъла на §1, т. 53 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Съгласно дефиницията „Транспортно средство“ е пътно превозно средство по смисъла на § 6, т. 10 от допълнителните разпоредби на Закона за движението по пътищата с изключение на трамваите, тракторите и самоходните машини, когато се придвижват по пътищата. За „транспортно средство“ се смятат и „моторно превозно средство“, „ремарке“ и „полуремарке“ по смисъла на § 6, т. 11, 17 и 18 от допълнителните разпоредби на Закона за движението по пътищата, както и всяка комбинация между тях.

IV. Въпроси, свързани с прилагане на разпоредбата на чл. 10, ал. 4 от Наредба № Н-5/2023 г.

Как купувачът да потвърди получаването на СВФР най-късно до края на деня, следващ деня на пристигането на стоката на мястото на разтоварване/получаване, при положение че доставките ще се извършват в продължение на 5 дни след доставката в склада на логистиката?

Трябва ли след генериране на УНП, доставчикът да потвърди изпращането на стоката от секция „Потвърждение“ (Потвърждение на получените/изпратените СВФР), или това е задължение единствено на получателя? Следователно, как се тълкува статуса: „Чака потвърждение“ – потвърждение за получателя за получаване на стоката или потвърждение от доставчика за изпращането на стоката, или и двете?

Отговор:

Съгласно разпоредбите на чл. 10, ал. 4 от Наредба № Н-5/2023 г., получателят (получателите)/купувачът(купувачите) потвърждава/потвърждават получаването на стоките, като подават уведомление по електронен път съгласно Приложение № 2 чрез електронната услуга по чл. 48, най-късно до края на деня, следващ деня на пристигането на стоката на мястото на получаване/разтоварване. Когато с превоза се транспортират стоки за повече от един обект, стопанисван от едно лице, потвърждаването се извършва до края на деня, следващ деня на пристигането на

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

стоката на мястото на получаване/разтоварване в последния обект. Когато превозът завърши на мястото на получаване/разтоварване в nepřисъствен ден, потвърждаването може да се извърши най-късно в първия присъствен ден.

Статусите на УНП от информационната система на НАП се визуализират с цел информираност на клиентите на НАП за декларираниите от тях превози. Статус „Чака потвърждение“ означава, че получателят все още не е потвърдил получаването на стоката. След потвърждаване от страна на получателя, статусът на УНП от „Чака потвърждение“ ще се промени на „Потвърден“.

Задължение за потвърждаване изпращането на стоките, изпращачите имат единствено при превоза на стоки с висок фискален риск, който започва от територията на страната и завършва на територията на друга държава - членка на Европейския съюз (чл. 9 от Наредбата).

V. Въпроси, свързани с прилагане на разпоредбата на чл. 10, ал. 5 от Наредба № Н-5/29 септември 2023 г.

Как следва да се процедира в случай на разминаване/несъответствие между декларираниите стоки и разтоварените стоки?

Има ли разлика във вида и количеството на стоката, превишаваща естествените фири, при която получателят не трябва да потвърждава доставката съгласно чл. 10, ал. 5 от Наредба №5/29 септември 2023 г. в случай на повреждане на СВФР при транспортирането им и впоследствие връщане на стоката? Възможна ли е корекция на предварително декларирана стойност от изпращача?

Отговор:

Съгласно чл. 10, ал. 5 от Наредба № Н-5/2023 г., когато при получаването се констатира разлика във вида или количеството на стоката, превишаваща естествените фири или промените поради физико-химичните свойства на стоката, установени с нормативен акт или с фирмени стандарти, когато не е налице нормативен акт, и в обичайните за съответната дейност размери, лицето не потвърждава доставката и е длъжно:

1. да уведоми Националната агенция за приходите за отклонението незабавно чрез подаване на уведомление на електронен адрес fisc.control@nra.bg;

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

2. да спре дейностите по връщане/приемане на СВФР и да уведоми за разликата НАП. Дейностите могат да се възобновят не по-рано от 4 часа след уведомяването или след получено обратно уведомление за това от орган по приходите.

Условията и редът на коригиране на подадени данни са посочени в чл. 15 от Наредба № Н-5 от 29 септември 2023 г.

VI. Въпроси, свързани с прилагане на разпоредбата на чл. 12 от Наредба № Н-5/2023 г.

Ще трябва ли да се декларира превоз на стоки с висок фискален риск на територията на страната до ЖП или пристанища, когато митническите документи ще се оформят там след като вагоните или кораба бъдат натоварени? Документът, с който ще пътува колата, ще бъде кантарна бележка, в която ще е вписано името на кораба и пристанището.

Къде трябва да се посочат номерата, тъй като корабите имат имена, а влаковете са композиции от 18 вагона?

Отговор:

Съгласно разпоредбите на чл. 12, ал. 1 от Наредба Н-5/2023 г., при всеки отделен превоз на СВФР, който се извършва чрез воден, железопътен и/или въздушен транспорт и се налага претоварване на стоката на транспортно средство на територията на страната, когато:

1. превозът започва от територията на друга държава - членка на Европейския съюз, и завършва на територията на страната - получателят/купувачът/придобиващият в тристранна операция или крайният получател във верига от последователни доставки на стоки е длъжен предварително да декларира данни за превоза на стоката преди претоварването ѝ;

2. превозът започва от територията на страната и завършва на територията на друга държава - членка на Европейския съюз - доставчикът или продавачът/прехвърлител в тристранна операция или първият доставчик във верига последователни доставки на стоки е длъжен предварително да декларира данни за превоза на стоката преди претоварването ѝ;

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

3. превозът започва и завършва на територията на страната - доставчикът или продавачът на стоката е длъжен предварително да декларира данни за превоза на стоката преди претоварването ѝ.

Съгласно ал. 4 на чл. 12 - когато е известно, че със СВФР по ал. 1 ще се извършат претоварване или претоварни операции на територията на страната, се декларира и дата, очакван час и място на претоварване/операции по претоварване и данни за транспортното/ите средство/а, с които ще продължи превозът.

Видно от горното - не подлежи на деклариране превоз на СВФР, който се извършва чрез воден, железопътен и/или въздушен транспорт и не се налага претоварване на стоката на транспортно средство на територията на страната.

В случай на претоварване на пътно транспортно средство, стоките с висок фискален риск следва да бъдат декларирани.

VII. Въпроси, свързани с прилагане на разпоредбата на чл. 13 от Наредба № Н-5/2023 г.

В кои случаи задължително се декларира предварително данни за превоз на стоки с висок фискален риск?

Декларира ли се предварително СВФР над 500 литра, когато е под 500 лв.?

Декларира ли се предварително СВФР до 500 кг.?

Ако доставката е точно 500 кг. или литра, трябва ли да се декларира?

Следва ли да извършваме предварително деклариране на превоз на СВФР с транспортни средства с товарносимост до 3,5 т.?

Дружество, което е доставчик/получател на/по доставки на течни горива, следва ли предварително да декларира данни за всеки отделен превоз?

Следва ли да декларира предварително дружество, което премества собствена СВФР от един нает от него склад в друг, без да има прехвърляне на собствеността върху стоката (продажба)?

С цел спазване на изискванията, трябва ли да се декларира доставка от едно на друго дружество в структура на холдинг?

Следва ли предварително да се декларира превоз на СВФР, като същият се осъществява с две моторни превозни средства, всяко от които превозва стока до 500 кг, за един клиент/купувач/получател до негови различни магазини?

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Ако в транспортното средство, с товароносимост до 3,5 тона има стоки за повече от един обект, но за всеки един от тях стоката е под 500 кг и под 5000 лв., следва ли предварително да се декларира ?

Отговор:

В чл. 13 от **Наредба № Н-5/2023 г.** са посочени изключения, при наличието на които задължените лица не следва предварително да декларират превозваните стоки с висок фискален риск (СВФР). Съгласно чл. 13, ал. 1, разпоредбите на чл. 8 – 12 от Наредбата се прилагат в случаите, когато превозът се осъществява с транспортно средство с товароносимост над 3,5 тона, с изключение на превозите:

1. за крайно потребление;
2. между обекти на територията на страната, стопанисвани от лицето;
3. за обект/обекти, стопанисвани от различни лица на територията на страната, когато стоките, предназначени за всеки отделен обект, са с тегло до 500 кг (нето) или литра и/или стойността на стоките е в размер до 5000 лв. без данък върху добавената стойност, а когато стоките, предназначени за всеки отделен обект, са в мерна единица, различна от кг или литър - до 5000 лв. без данък върху добавената стойност;
4. на течни горива, за които има задължение/са спазени изискванията за подаване на информация за доставките по реда на друг закон.

При изследване на различните хипотези за изключенията, водещо е транспортното средство да е с товароносимост над 3,5 тона. В случай, че същото е под 3,5 тона, превозът не следва да се декларира.

В случай, че дадено задължено лице премества собствени стоки от един свой обект до друг, същото не следва предварително да декларира превоза, съгласно чл. 13, ал. 1, т. 2.

Ако превозът е с транспортно средство с товароносимост над 3,5 тона, но превозваната СВФР е точно 500 кг./литра и стойността на стоката е до 5000 лв., то този превоз не следва да се декларира. В случай, че превозваната СВФР е 500 кг/литра и 100 грама, 501 кг/литра и т.н, и стойността на стоката е над 5000 лв, то този превоз следва да бъде деклариран.

В израза „до 500 кг (нето) или литра и/или стойността на стоките е в размер до 5000 лв. без данък върху добавената стойност“ се има предвид следното: използваната алтернативна възможност на съюзите „и/или“ означава, че отделното или

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

едновременното реализиране на една от двете хипотези, води до отпадане на задължението за предварително деклариране. Например, стока с тегло от 600 кг. на стойност 4 000 лв., която се превозва с транспортно средство над 3,5 тона, не подлежи на задължително предварително деклариране (може да се декларира доброволно реда на глава трета от наредбата).

Възможни са следните примерни хипотези за изключения:

- до 500 кг. и до 5000 лв. – не се декларира;

Например, превозват се 3 вида различни стоки с висок фискален риск, всяка с тегло 150 кг. и стойност за всеки вид стока 1000 лв. Общото тегло не надвишава предвидения с чл. 13, ал. 1, т. 3 от Наредбата праг „до 500 кг.“ и общата стойност не надвишава „до 5000 лв.“.

- до 500 кг. и над 5000 лв. – не се декларира;

Например, превозват се 3 вида различни стоки с висок фискален риск, всяка с тегло 150 кг и стойност за всеки вид стока 1800 лв. Общото тегло не надвишава предвидения с чл. 13, ал. 1, т. 3 от Наредбата праг „до 500 кг.“, но общата стойност надвишава „до 5000 лв.“.

- над 500 кг. и до 5000 лв. – не се декларира;

Например, превозват се 3 вида различни стоки с висок фискален риск, всяка с тегло 200 кг. и стойност за всеки вид стока 1000 лв. Общото тегло надвишава предвидения с чл. 13, ал. 1, т. 3 от Наредбата праг „до 500 кг.“, но общата стойност не надвишава „до 5000 лв.“.

- над 500 кг. и над 5000 лв. – следва да се декларира.

В случай, че едно транспортно средство превозва СВФР до различни обекти и стоката за всеки отделен обект не надвишава 500 кг. и стойността ѝ е под 5000 лв., не следва да се декларира. Например, превозват се стоки с висок фискален риск за 10 различни клиента/обекта, като за всеки клиент/обект стоката е с тегло 300 кг. и на стойност 600 лв., тоест за отделния клиент теглото на стоката не надвишава 500 кг. и стойността на стоката е до 5000 лв.

На следващо място - лице - доставчик/получател на/по доставки на течни горива който има задължение за деклариране и е спазил изискванията за подаване на информация за доставките по реда на друг закон (ЗАДС, ЗДДС), не следва да

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

предварително да декларира превоз СВФР, тъй като попада в хипотезата на чл. 13, ал. 1, т. 4 от Наредба № Н-5/2023 г.

Изключението от задължението за предварително деклариране се прилага и за превози, осъществявани с транспортно средство с товароносимост над 3,5 тона, когато превозваните стоки с висок фискален риск са предназначени за крайно потребление. Съгласно дефиницията, посочена в § 1, т. 72 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, „Крайно потребление“ за целите на предварителното деклариране на превози на стоки с висок фискален риск е придобиване на стоки за собствени или лични нужди, които не са предназначени за последваща продажба или влагане в производство. Неизчерпателно могат да се посочат следните примери:

- превозваните стоки с висок фискален риск са предназначени за собствени нужди на детски градини и ясли, училища или болнични заведения - хранителни продукти, които се влагат в приготвяната за децата/болните храна,
- превозваните стоки с висок фискален риск са предназначен за собствени нужди - за предоставяно от работодател изхранване на персонала;

VIII. Въпроси, свързани с прилагане на разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от Наредба № Н-5/ 2023 г.

В случай, че с едно превозно средство се транспортира стока от няколко доставчика, за всеки отделен доставчик ли трябва да се генерира нов УНП? И съответно такъв транспорт, как ще бъде проверяван от органите на НАП, тъй като товарът на камиона ще бъде динамична величина зависеща от броя на доставчиците?

Отговор:

Съгласно чл. 13, ал. 2 от Наредба № Н-5/ 2023 г., декларирането на превозите се счита за извършено, ако подадените данни съдържат информацията по чл. 8, ал. 2, чл. 9, ал. 2, чл. 10, ал. 2, чл. 11, ал. 2 и чл. 12, ал. 3 и е издаден УНП, предоставен по електронен път. Когато превоз по чл. 10, ал. 1 е предназначен за повече от един получател/купувач, за всеки се издава отделен УНП. Разпоредбата на чл. 13, ал. 1 от Наредба Н-5, относно декларирането на превоз на СВФР се прилага в случаите, когато превозът се осъществява с транспортно средство с товароносимост над 3,5 тона.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Изключение от правилото за деклариране е регламентирано в разпоредбата на чл. 13, ал. 1, т. 3, а именно за обект/обекти, стопанисвани от различни лица на територията на страната, когато стоките, предназначени за всеки отделен обект, са с тегло до 500 кг или литра и/или стойността на стоките е в размер до 5000 лв. без данък върху добавената стойност, а когато стоките, предназначени за всеки отделен обект, са в мерна единица, различна от кг или литър - до 5000 лв. без данък върху добавената стойност.

IX. Въпроси, свързани с прилагане на разпоредбата на чл. 15 от Наредба № Н-5/2023 г.

Следва ли да се подават коригиращи данни за закъснения на превоза (напр. поради пътната обстановка или трафици, през работния ден), като това в повечето случаи води до отклонения от предварително посочения час на разтоварване?

Отговор:

Разпоредбите на чл. 15, ал. 1 – 3 от Наредба № Н-5/2023 г. регламентират възможността за коригиране на подадените предварително данни за превоз на СВФР.

Съгласно ал. 1, лице, което предварително е декларирано данни за превоз на СВФР, може по електронен път да коригира подадените данни за превоза по реда на чл. 48 в сроковете по чл. 8, ал. 1, чл. 9, ал. 1, чл. 10, чл. 11, ал. 1 и чл. 12, ал. 1 и съгласно съответното приложение.

Съгласно ал. 2, когато по време на превоза след срока по чл. 8 и чл. 10 и 11 се **налага промяна** на датата, очаквания час и мястото на получаване/разтоварване на стоката и/или смяна на транспортното средство, включително при претоварване, могат да се **коригират** данни само за номер на транспортното средство, датата, **очаквания час** и мястото на получаване/разтоварване на стоката. При претоварване на стоката се посочва и дата, очакван час и място на претоварването. Кorigирането се извършва за валиден УНП чрез подаване на коригираща информация съгласно съответното приложение и се счита за уведомяване по реда на чл. 34, ал. 4.

Съгласно ал. 3, когато по време на превоза след срока по чл. 9 се налага корекция поради смяна на транспортното средство, включително при претоварване, се коригират данни само за номер на транспортното средство, а при претоварване на

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

стоката се посочват и дата, очакваният час и място на претоварните операции/претоварването. Коригирането се извършва за валиден УНП чрез подаване на коригираща информация съгласно приложение № 4.

Х. Въпроси, свързани с прилагане на разпоредбата на чл. 16 от Наредба № Н-5/29 септември 2023 г.

Ако евентуално настъпи непреодолимо събитие /катастрофа, пожар и др./ и доставката на СВФР не се осъществи, по какъв начин ще бъде анулирано предварителното деклариране и какви доказателства ще бъдат изискани от органите на НАП?

Отговор:

Съгласно чл. 16, т. 3 от Наредба № Н-5/2023 г, анулиране на УНП се извършва при неосъществен превоз и при подадено от лицето по електронен път уведомление съгласно приложение № 8 по реда на чл. 48 до започване на натоварването на транспортното средство. При настъпване на непреодолимо събитие се представят документи, доказващи неговото настъпване (например, документ издаден от компетентен орган).

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП: РУМЕН СПЕЦОВ

Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.